

РЕШЕНИЕ

№ 15057

гр. София, 02.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 14 състав, в
публично заседание на 24.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Горелски

при участието на секретаря Александра Вълкова, като разгледа дело номер **12667** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. чл. 145 - 178 от Административнопроцесуалния кодекс, вр. чл. 87 и сл. от Закона за убежището и бежанците.

С жалба, вх. № 33832/17.12.2024 г. адвокат В. П. е оспорила от името на Д. А. А. М. – гражданин на С. издаденото от председателя на Държавна агенция за бежанците при МС РЕШЕНИЕ № 12137/21.11.2024 г., с което на чужденеца е отказана международна закрила.

В съдебното заседание жалбоподателят и адвокатът: поддържат жалбата; не ангажират доказателства. В жалбата и в писмено становище от адвоката са изложени доводи за материална и процесуална незаконосъобразност на оспореното решение.

Ответникът –председател на Държавна агенция за бежанците, посредством юрисконсулт: оспорва жалбата; представя актуална справка за С., от 14.03.2025 г., изготвена от Дирекция „Международна дейност“ - ДАБ.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. - ГРАД, след като обсъди писмените доказателства, съдържанието на оспорваното решение и доводите на страните, приема следното. Жалбата е процесуално допустима за разглеждане по същество, но е неоснователна.

Д. А. А. М. – гражданин на С., етническа принадлежност - арабин, вероизповедание – мюсюлманин - сунит, семейно положение – женен е подал молба за международна закрила на 07.10.2024 г., пред РПЦ – С., като е посочил дата на раждане 15.03.1995 г., роден в [населено място]. Заявил е по време на проведеното интервю (л. 62 от делото), че: е напуснал страната си през Турция в началото на м. 09.2024 г., където останал около 15 дни, и на 07.10.2024 г. преминал нелегално на територията на РБ; не е имал проблеми в страната си, поради етническата му принадлежност или изповяданата религия, не е членувал в политически партии, не е осъждан;

живял в [населено място], Област Д. А. – район, който бил под контрола на редовната армия, но понякога идали и кюрдски сили, като имало въоръжени стълкновения. Причината да напусне С. обяснил с обстановката в С. и с желание да спаси децата си.

С процесното Решение № 12137/21.11.2024 г. председателят на ДАБ е обсъдил описаните по – горе твърдения на чужденеца. Решението съдържа мотиви за липса на основания, както за предоставяне статут на бежанец, така и на хуманитарен статут, с оглед на което е отхвърлена молбата за закрила.

Настоящият състав на Административен съд София – град приема, че оспорваното решение на председателя на ДАБ е правилно и законосъобразно.

Според чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Макар нормите на ал. 2 и на ал. 3 от чл. 8 да дават възможност за по – широко тълкуване на понятието „преследване”, по смисъла на ал. 5, то (преследването) следва да бъде на основата на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение. Наличието на такива обстоятелства не се твърди в представената от чужденеца версия за причините да напусне страната си. Липсват каквито и да било доказателства, въз основа на които да бъде направено обосновано предположение за това, че в С. жалбоподателят Д. А. А. М. е бил подложен на преследване или е бил обект на негативно отношение. В този смисъл, не са налице основания за предоставяне статут на бежанец.

Предоставянето на хуманитарен статут от друга страна е предпоставено (чл. 9, ал. 1 ЗУБ) от наличие на принуда върху чужденеца да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция; изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Алинея втора на чл. 9 уточнява, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства.

Текстът на чл. 9, ал. 1 ЗУБ е идентичен с този на чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС на ЕП и на Съвета, от 13.12.2011 г., „относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила“. Чл. 15 (букви „а”, „б”, „в”) определя, кои посегателства следва да се считат за тежки. Чл. 4, §§ 1 и 2 от Директивата пък определят начините за оценяване на фактите и обстоятелствата, изложени в молбите за международна закрила. Дадена е възможност на Държавата да прецени, че задължение на молителя е да обоснове своята молба, а компетентният орган следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата му: информацията на молителя и всички документи, с които разполага за своята възраст, минало, включително и на свързаните с него роднини, за своята самоличност, за своето или своите гражданство/а, за страната или страните, както и за мястото или местата на предишно пребиваване, предходните му молби за убежище, за маршрут на пътуване, документи за самоличност и за пътуване, както и причините за молбата за международна закрила.

Мотивирани и съответстващи на материалноправните норми на ЗУБ са изводите, че причините,

изтъкнати от търсещия закрила са неоснователни, с оглед предоставяне на хуманитарен статут. Ответникът е възпроизвел подробно текстове от справките за С., от 2024 г., като коментирана и обстановката в област Д. А.-зона, в която влияние си поделяли официалната власт в С. (правителството на Б. Ал А.) и ръководените от кюрди Сирийски демократични сили (SDF). От обсъдените данни за ситуацията в С. е направен извод за значително подобрене на обществено-политическата обстановка. Според представените от ответника справки „хуманитарната реакция в С. също се адаптира в хода на все още бързо променящите се условия, в резултат на смяната на режима; ООН и нейните партньори започват възстановяването на някои ключови съоръжения, като болници и пътища, в по-стабилните райони, а като цяло над 16 милиона души се нуждаят от хуманитарна подкрепа; дори когато хуманитарните участници отговарят на неотложните потребности, възникват проблеми, които поставят предизвикателства пред дългосрочната стабилност; според ООН, от 27 ноември 2024 г. насам над 1, 3 милиона души в С. са получили хранителна помощ, но въпреки това бързата девалвация на сирийската валута оказва влияние върху наличието на храна; представители на бившия сирийски режим продължават да се помиряват и да уреждат статута си с временното правителство на страната; военен персонал на бившия режим, лица, призовани за задължителна служба се явяват в центрове за уреждане на статута в голяма численост, в дните, откакто „Х. Т. ал Ш.“ обявява обща амнистия; на 21 декември 2024 г. сирийският вестник Al Watan съобщава, че най-малко 34 000 бивши членове на режима на А. са подали заявления за уреждане на статута си в централите, в осем провинции, като най-малко 20 000 от тези кандидати произхождат от „крепостите“ на бившия режим в провинциите Л. и Т.; към 29 декември 2024 г. 94 от общо 114 ^{-те} подкрепяни от Върховния комисариат за бежанците на ООН обществени центрове в С. възобновяват своята дейност; от 27 ноември 2024 г. насам 58 500 души са се свързали с обществените центрове, за да се регистрират и да получат достъп до услугите за закрила; според ВКБООН, в периода 8-29 декември 2024 г. 58 400 души са се завърнали в С. (основно от Л., Й. и Турция); от началото на 2024 г., до 29 декември 2024 г. приблизително 119 200 сирийски бежанци са се завърнали в страната, повечето от тях в Р. (25%), А. (Х.) (20%) и Д. (20 %); в бюлетин на ВКБООН от 2 януари 2025 г. се посочва, че според оценки на Комисариата от 8 декември 2024 г. насам 115 000 сирийци са се завърнали обратно в С.; турският министър на вътрешните работи също така отбеляза, че за да се осигури безпроблемен и ефективен процес шест активни гранични пункта вече работят денонощно, с общ дневен капацитет за обработка на 19 000 лица, което е значително увеличение от предишния капацитет от 3 020 души; правителството също така потвърждава, че в периода 01 януари - 01 юли 2025 г. ще бъдат организирани визити за посещения през два гранични пункта (Zeytindah/J. в Х. и Iobanbey/Al Raj в К.; правителството на Й. също съобщава, че повече от 22 000 сирийци са влезли в С. през Й., 3 100 от които са регистрирани като бежанци; към 27 декември 2024 г. 664 000 души остават новоразселени в С., от началото на декември, 75% от които жени и деца; същевременно, около 486 000 вътрешно разселени лица вече са се завърнали в районите си на произход; след идването си на власт новото ръководство на С. се ангажира да защитава правата на малцинствата. В началото на януари 2025 г. Министерството на образованието на преходното правителство обявява нова учебна програма за всички възрастови групи, която отразява по силно ислямската гледна точка и премахва всички препратки към ерата на А. от всички учебни дисциплини“. От тази информация не следва, че по отношение на Д. А. А. М. са налице основания, по смисъла на чл. 9, ал. 1, вр. ал. 2 и ал. 3, ал. 5 и ал. 8 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут: съществуваща реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице, поради насилие в

случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, по смисъла на чл. 9, ал. 1 ЗУБ и по смисъла на чл. 15 от Директива 2011/95/ЕС. Ответникът е изложил мотиви в горния смисъл и така е изпълнил задължението си да обсъди всички релевантни за конкретния случай обективни данни, както и твърденията на търсещия закрила. В настоящия случай не е установено, по отношение на молителя да е съществувала реална опасност, която да е била повод за напускането на С.. Преценката за необходимостта от предоставянето на субсидиарна защита се обуславя и от това, доколко молителят е успял да докаже, че е специфично засегнат, поради присъщи на личното му положение елементи. Т. доказване не бе проведено, вкл. по отношение твърдението за действия от страна на т. нар. „кюрдска армия“ за всеобщо мобилизиране на всички мъже.

Новопредставената от ответника Справка, рег. № МД-02-159/14.03.2025 г., освен че допълва коментираният по – горе сочи още, че: според бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН, от 7 март 2025 г. към 6 март 2025 г. около 301 967 души са се завърнали в С. през съседни държави от началото на декември 2024 г.- Турция, Л., Й., И. и Е., както и лица извън посочения регион, които също се завръщат; ново, широкомащабно проучване на намеренията, проведено от ВКБООН, REACH и Клъстера за координация и управление на лагери: един милион вътрешно разселени лица, живеещи в лагери и обекти в Северозападна С. възнамеряват да се завърнат в районите си на произход, в рамките на една година, 600 000 от тях дори преди края на лятото; освен това, считано от 27 ноември 2024 г. и въз основа на най-новите данни на ВКБООН и О., от 26.02. 2025 г. 885 294 вътрешно разселени лица са се завърнали по домовете си; има данни за широка мрежа от услуги, обществени центрове, които предоставят помощ и съдействие на завръщащите се лица, като има инициативи за възстановяване на повредени домове, разпределение на селскостопански субсидии, подкрепа на образованието и други; в статия на BBC News, от 09.03.2025 г. се посочва, че временният лидер на С. А. ал Ш. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни; на 02.03.2025 г., съгласно изявление на сирийското президентство новите власти в С. обявяват сформирането на седемчленен комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация; президентството обявява сформирането на „комисия от експерти“, включваща и две жени, натоварена с изготвянето на „конституционната декларация, която регулира преходната фаза“ в С.. Доколкото личната бежанска история на жалбоподателя не съдържа данни, сочещи на основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, по отношение на него не са налице основанията по чл.8 и чл. 9 ЗУБ.

Твърденията на жалбоподателя за непосредствени действия на военни от т. нар. „кюрдска армия“ спрямо него и декларираното нежелание да се сражава Съдът, в контекста на чл. 4, §§ 1 и 2 от Директива 2011/95/ЕС преценява като неустановени и недоказани. В С. военната служба по време на режима на Б. Ал-А. е била задължителна и дезертирането се считало за криминално престъпление, но не и за преследване, според Наръчника на ВКБООН за процедури и критерии, за определяне статут на бежанец. Чужденецът е декларирал, че е политически неангажиран и не доказва, нежеланието му да служи в армията, да е по причина на негови религиозни разбирания. Издаденото от председателя на ДАБ Решение № 12137/21.11.2024 г. е правилно и законосъобразно.

Водим от горното и на основание чл. 172 АПК, чл. 84 ЗУБ, Административен Съд С. – град, 14^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ оспорването по жалбата, вх. № 33832/17.12.2024 г. от името на Д. А. А. М. – гражданин на С., против издаденото от председателя на Държавна агенция за бежанците при МС РЕШЕНИЕ № 12137/21.11.2024 г., с което на чужденеца е отказана международна закрила. Съдебното решение подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд, в 14 – дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: